

PDF bez drahého Acrobatu

Abyste mohli konvertovat libovolné dokumenty do PDF v měřítku 1:1, nepotřebujete tisíce korun. Chip otestoval alternativní nástroje k Adobe Acrobatu.

Fabian von Keudell, autor@chip.cz, Radek Kubeš, radek.kubes@chip.cz

Adobe tvrdí, že za deset let bude existovat pouze jediný souborový formát – PDF. Tomu sice nevěří každý, faktem ovšem zůstává, že jakožto formát přenositelný mezi platformami je PDF mimořádně populární. Již více než deset let slouží PDF jako zprostředkovatel mezi počítačovými světy. Věc má ale jeden háček: za program pro zpracování PDF Adobe Acrobat 8 musíte vydat mnoho peněz – na stůl položíte v tomto případě kolem 15 000 Kč.

Je jenom dobře, že existují cenově výhodné alternativy. Otestovali jsme tři programy, které mohou, alespoň podle marketingových slibů, soutěžit s Adobe Acrobatem. Nástroje k následnému editování PDF představujeme v boxu vpravo.

CHIP Shrnutí

■ Byl to skutečně těsný závod: programy na prvním a druhém místě odděluje v celkovém hodnocení pouze jediný bod. Vítěz testu konvertoval naše testovací dokumenty bez zaznamenaných chyb. Jediné, co programu ještě schází, je promyšlená plocha programu, kterou nabízí například PDF Create od Nuance na druhém místě.

Kvalita PDF: Pouze vítěz testu přebírá layout přesně

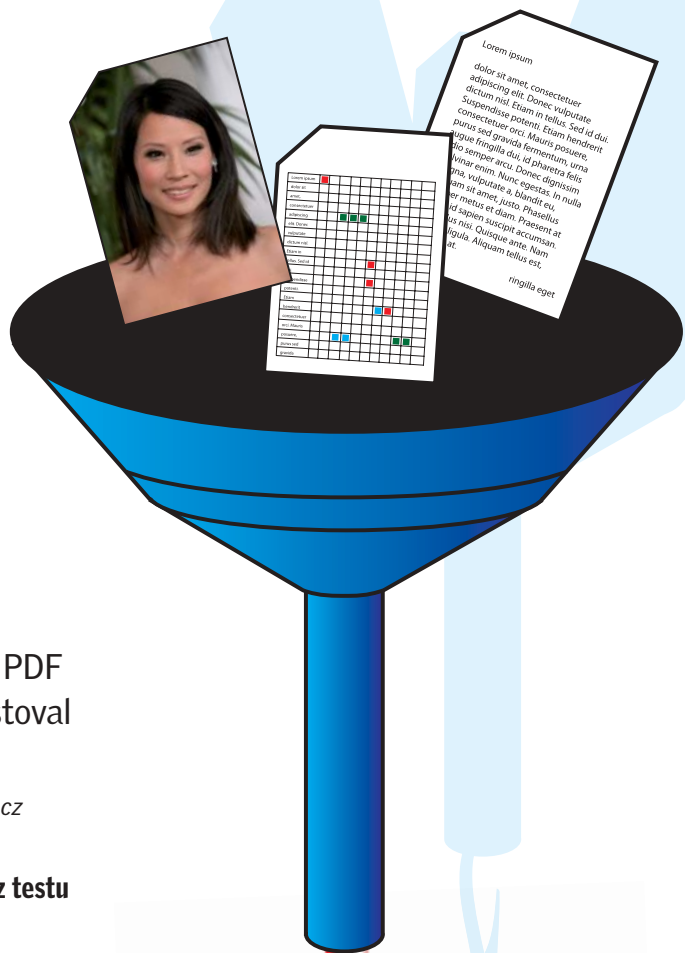
Smyslem PDF formátu je jednotné zobrazení textu a obrazu na jakémkoli počítači. Od tohoto cíle jsou však tyto nástroje někdy velmi vzdáleny. Abychom určili, v jakých případech jednotlivé programy selhávají, „nakrmili“ jsme je dvěma testovacími dokumenty. Naši první testovací stranou je soubor DTP programu InDesign, do něhož jsou vloženy různé RGB a CMYK obrázky s barvami Pantone (což jsou speciálně smíchané barvy), písma a překrývající se barevné kruhy. Výzvou je zde tedy také korektní přeměna z barevného modelu monitoru RGB do tiskového formátu CMYK.

Vítěz testu pdfMachine u tohoto dokumentu prokázal své schopnosti: jako jeden z mála nástrojů zobrazuje písmo a speciální znaky bez námitek. Obzvláště program PDF Create měl velké problémy s fonty Type1 (definice písma od Postscriptu), takže vyprodukoval soubory plné chyb. Podle výrobce nástroje, firmy Nuance, má být tento problém odstraněn v následující verzi.

U řezů písma se ukazuje, který program pracuje skutečně profesionálně. Pouze vítěz

testu konvertuje grafickou tabulku téměř dokonale. U ostatních nástrojů buď text není čitelný, nebo se tabulka vůbec nevykreslí. Ještě zřetelnější jsou rozdíly v případě barevných kruhů. Také zde přesvědčily pouze nástroje firem Nuance a Broadgun.

Druhým testovacím dokumentem je 315stránkový soubor Wordu s tabulkami, vloženými grafikami, poznámkami pod čarou a odsazeními. S tímto dokumentem mají programy daleko méně problémů než s dokumentem InDesignu. Skutečné problémy se při konvertování nevyskytují. Všeobecně však lze doporučit pouze

Adobe® PDF

Najdete na Chip DVD

pdfMachine 12.02 demo ■ PDF-Xchange Pro 4 trial ■ CAD-KAS PDF Editor 2.6 trial ■ Nuance PDF Converter 4 Professional trial ■ novaPDF Lite 5.4 trial ■ PDFCreator 0.9.5 freeware ■ CutePDF Writer 2.7 freeware ■ PrimoPDF 3.2 freeware ■ pdfFactory trial ■ Print2PDF 7.0 trial

Testovací stránka Chipu odhaluje každou slabinu

Speciální znaky, fonty Type1, Pantone barvy: kromě vítěze testu nezapsal žádný z testovaných nástrojů naši testovací stránku do PDF zcela bez chyb.

VŠECHNO V JEDNOM: PDF Create od Nuance spojuje vícero datových formátů do jednoho PDF souboru.

nástroje, které se ocitají v čele testovacího pole. Adobe Acrobat 8 si ostatně s našimi testovacími dokumenty poradí nejlépe.

Funkce a bezpečnost: Některé nástroje nekomprimují dostatečně

Navzdory vysoké kvalitě by PDF soubory měly být datově nenáročné. Datový objem vytvořených souborů se v testu pohyboval mezi 318 kB u PDF X-change a 639 kB u pdfMachine. Aby byly PDF soubory správně zobrazeny na každém počítači, musí nástroje do dokumentu kopírovat také použité druhy písma.

To není v žádném případě samozřejmé: pdfMachine nenabízí vůbec žádnou možnost vložení písma. Ostatní kandidáti naproti tomu automaticky zapisují použité fonty do PDF. Žádný z nástrojů ovšem neupozorňuje na případné problémy s licenci – rozšiřovat písma bez povolení autora je přitom nelegální. Velmi dobré je, že všechny nástroje v testu ovládají v současnosti běžné PDF verze od 1.3 do 1.6. Oba programy, které se umístily na předních pozicích, dokonce podporují archivní formát Adobe PDF/A.

Důležitá je také oblast bezpečnosti: PDF soubory můžete zabezpečit pomocí hesla, aby je tak uživatel směl prohlížet, ale nikoli vytisknout. Je možné zakázat také přejímání jednotlivých úseků textu pomocí copy & paste. Své duševní vlastnictví tak můžete chránit proti nelegálnímu kopírování. Ve všech testovaných nástrojích je možné tyto funkce nastavit a používat. Aby bylo možné PDF dokonale zkontrolovat, nabízejí mnohé nástroje náhledovou funkci. U PDF Create a PDF-Xchange Pro ovšem tato možnost schází. Praktické je, že nástroj pdfMachine může hotový dokument bezprostředně odeslat prostřednictvím elektronické pošty.

OBRÁZKY: Překrývající se RGB a CMYK obrázky by nástroje měly zobrazit korektně.

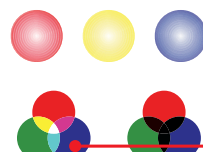
Deformovaný text
Deformovaný text
Deformovaný text

LAYOUT: Obrázek musí přesně souhlasit s originálem.

PÍSMO: Použili jsme speciální znaky a barevná pole a vyzkoušeli jsme tak, zda si nástroje poradí s nestandardními písmi.

+ěčřžýáí= `)úpoiuztrew
qasdfghjklš"´.,mnbvcxy
567890%`QWERT
P/(ASDFGHJKL"!Y
NM?:_`;

dolor sit amet, consectetur
elit. Praesent accumsan lorem.
Proin pharetra. Aenean
in vel lectus. Mauris auctor mi
in vel leo ac est consequat
commodo. Etiam in ante et ligula
elementum blandit. Lorem ipsum dolor sit
amet, consectetur adipiscing elit.
Praesent ultrices. Sed nulla felis, eget
nec, blandit eget, pharetra in, elit.
Nam a justo vel libero elementum
vehicula. Sed vehicula lectus et lectus.
Aliquam eu lorem. Pellentesque tincidunt,

leo at facilisis fermentum, orci lacus
dignissim orci, vel pulvinar diam risus id
tellus. Vestibulum nulla est, ullamcorper
nec, tristique vitae, vehicula nec, enim.
Donec vitae sapien id mauris eleifend
malesuada. Maecenas nunc tortor,
sagittis id, ultricies non, lobortis et,
ipsum. Aliquam tunc purus, sed
eleifend aliquam. Aenean auctor lacus.
Integer sed justo id sapien rutrum
tristique. Fusce a turpis. Nulla pulvinar
orurientis. Nullam siam sit amet eros.
Donec rhoncus. Aliquam id purus.

BARVY: Barvy Pantone, barevná kruhy a průhlednost by programy měly konvertovat do PDF bez problémů.

Digitální fotoaparáty

Model	Prostředí	Optická zoom	Elektronická zoom	Max. rozlišení	Zaostřování	Průhlednost	ISO	Průhlednost	Průhlednost	Průhlednost	Průhlednost	Průhlednost	Průhlednost	Průhlednost	Průhlednost	Průhlednost	Průhlednost	Průhlednost	Průhlednost	Průhlednost
1 Nikon D3	125 000 Kč	97	4256 × 2832	18000 × 301	100 - 25600	2255 × 2287	40/102/121	0,4	1700/2340	14000										
2 Canon EOS-1D Mark III	200 000 Kč	96	5616 × 3744	18000 × 301	50 - 3200	3013 × 2977	77/95/271	1,2	2300/3400	14000										
3 Canon EOS-1D Mark III	100 000 Kč	95	3888 × 2592	18000 × 301	50 - 6400	2034 × 2041	62/63/225	1,5	310/3340	1335										
4 Nikon D300	48 000 Kč	93	4288 × 2848	18000 × 301	100 - 6400	2266 × 2298	78/12/139	0,5	1460/2320	9250										
5 Nikon D200	180 000 Kč	89	4288 × 2848	18000 × 301	100 - 2000	2023 × 2020	98/24/180	0,3	2260/2070	12880										
6 Sony Alpha A700	62 000 Kč	85	4224 × 2832	18000 × 301	100 - 1600	2181 × 2345	139/245/111	0,7	500/1200	770										

TABULKY: Testovací tabulka Chipu se šikmým písmem a různým formátováním

Dodatečná korekce PDF dokumentů

Firma Adobe by uvítala, kdyby PDF dokumenty nebylo možné zpracovávat ve Wordu, natož je pak do něj zpět konvertovat. Pomocí těchto nástrojů je to však bez problémů možné.

Chcete-li zpracovávat PDF, můžete se vydat dvěma cestami: jedna je zajímavá pro ty, kteří chtějí vylepšit jenom pár chyb, druhá konvertuje kompletní PDF do souboru Wordu.

Provádění malých oprav: Jistě je k zlosti, když se vytvoří 300stránkové PDF a následně uživatel zjistí, že webová adresa na první straně je špatně. Díky správnému nástroji si ušetříte konvertování a korigování chyb v souboru.

Doporučení Chipu: CAD-KAS PDF Editor 2.6, www.cadkas.com (1 941 Kč)

Konvertování PDF do Wordu: Programy, které znovu převedou formát Adobe zpět do Wordu, vyžadují vyspělé funkce OCR (Optical Character Recognition). Pomocí této funkce nástroje rozpoznají layout textu i obrázků a následně vytvoří soubor Wordu. V tomto případě může dojít k obtížím, například když nejsou vloženy fonty nebo když PDF stránky obsahují text, který je vložen jako obrázek.

Doporučení Chipu: Nuance PDF Converter 4, www.nuance.com (3 471 Kč)

Přehled	1. MÍSTO	2. MÍSTO	3. MÍSTO
Produkt	pdfMachine 12	PDF Create 4	PDF-Xchange Pro 3.6
Cena (přibližná)	49 USD	50 USD	1 547 Kč
Internet	www.broadgun.com	www.nuance.com	www.pdfxchange.cz
Celkové hodnocení	82 bodů	81 bodů	72 bodů
	■■■■■	■■■■■	■■■■■
Kvalita (50 %)	99	78	59
Funkce & bezpečnost (30 %)	69	81	95
Ovládání & rychlost (20 %)	60	90	68
Poměr cena/výkon	dobry	velmi dobry	uspokojivy
Kvalita			
InDesign			
Druh písma	bez problémů	žádné fonty Type1	problémy s fonty Type1
Velikosti písma	bez problémů	bez problémů	bez problémů
Řezy písma & speciální znaky	bez problémů	písma působí příliš tučně	některé znaky nerozpozná
Tabulky	bez problémů	problémy s písmem tabulky	problémy s šikmým písmem
Obrázky (barvy/překrývání)	bez problémů	bez problémů	lehce posunuté obrázky
Ostrost barevných kruhů	velmi slabé neostrosti	velmi slabé neostrosti	nepřesné barevné kruhy
Word			
Tabelátory a odsazení	bez problémů	bez problémů	bez problémů
Poznámky pod čarou a hlavičky	bez problémů	bez problémů	bez problémů
Funkce & bezpečnost			
Velikost souboru (dokument InDesignu) ¹	639 kB	393 kB	318 kB
Nastavení při kompresi	nastavení ve stupních	nastavení ve stupních	nastavení ve stupních
Vložení písem	žádná možnost	automaticky	automaticky
Verze PDF	PDF 1.3 - 1.6 & PDF/A ²	PDF 1.3 - 1.6 & PDF/A ²	PDF 1.3 - 1.6
Ochrana heslem	nastavitelná, 40bitový nebo 128bitový klíč	nastavitelná, pouze jediná délka klíče	nastavitelná, 40bitový nebo 128bitový klíč
Vytvoření informace o obsahu	●	●	—
Funkce náhledu	●	—	—
Spojování PDF	—	●	●
Dávkové zpracování	—	—	—
Ovládání & rychlost			
Konvertování 315stránkového souboru Wordu	10 sekund	9 sekund	13 sekund
Rozhraní	srozumitelná pracovní plocha; začátečník si poradí s malým počtem tlačítek	srozumitelná pracovní plocha; profesionální funkce program zobrazuje pouze na přání	všechny důležité funkce je možné ovládat pomocí jezdců; profesionální konfigurace pomocí startovního menu
Uživatelské příkazy	profesionální volby nejsou pro začátečníka vždy srozumitelné	pro začátečníka snadno ovladatelné	pro začátečníka postačuje standardní nastavení
Nastavitelné konfigurační profily	—	●	●

■ Špičková třída (100–90) ■ Horní třída (89–75) ■ Střední třída (74–45) ■ Nelze doporučit (44-0)
Všechna hodnocení v bodech (max. 100)

● ano — ne ■xxx Nejlepší hodnota ■xxx Nejhorší hodnota

¹ původní velikost: 15 MB ² archivní formát PDF

Ovládání a rychlost:

Cenový tip je rychlý a jednoduchý

Podle vývojářů v Adobe má PDF formát především umožnit rychlou a inteligentní výměnu dat. Zda si alternativní PDF nástroje berou tuto hlavní zásadu k srdci, to jsme se pokusili přezkoušet rychlostním testem: měřili jsme čas, který nástroj potřebuje pro náš dokument Wordu obsahující 315 stran.

Vítěz testu pdfMachine zvládl dokument Wordu za 10 sekund, rychlejší byl jenom nástroj firmy Nuance s 9 sekundami. Jiné programy potřebovaly už více času.

Čas šetří také jednoduchá plocha programu, v níž je možné se rychle vyznat. V tomto případě nasazuje měřítko náš cenový tip PDF Create. Asistenty ovšem postrádáme u všech nástrojů. Je dobré, když jsou přinejmenším krátce vysvětleny položky v menu.

PDF-Xchange je ovšem jiný případ – program není možné tak jednoduše konfigurovat a uživatel zde musí volby nastavovat komplikovaně přes vlastnosti tiskárny. Jiné nástroje pak uživatelské ovládání řeší zcela nekomplikovaně, použitím jednotlivých jezdců.

Fabian von Keudell ■

Přestože jsou všechny programy v našem testu placené, existuje hned několik možností, jak vytvářet PDF dokumenty pomocí bezplatně dostupných nástrojů. Skvělým řešením tvorby PDF dokumentů ze souborů MS Office a libovolných dalších aplikací je použití open-source nástroje PDFCreator. Jednoduchá aplikace se do počítače instaluje jako virtuální tiskárna, prostřednictvím které můžete „tisknout“ PDF dokumenty z různých programů.

Dalšími podobnými nástroji na vytváření PDF souborů z různých aplikací jsou freeware CutePDF Writer a PrimoPDF, pracující i pod Windows Vista. PrimoPDF nabízí i různé možnosti nastavení kvality výstupních souborů podle plánovaného použití nebo ochranu heslem.

Na stejném principu – tedy jako virtuální tiskárna – funguje také aplikace novaPDF Lite, kterou jsme vám v plné verzi již dříve nabídli na Chip DVD. Mezi možnostmi nastavení najdete například velikost a orientaci papíru nebo rozlišení a měřítko grafiky (toto nastavení ovlivní velikost výsledného PDF souboru). K registraci plně veze program novaPDF vám stačí funkční e-mail, který spolu se jménem vyplníte do formuláře na webové stránce <http://www.novapdf.com/free-registration.php?src=23>. Na zadaný e-mail během chvilky obdržíte zprávu s návodem na registraci a s potřebným registračním klíčem.

PDF po česku

Vývoji nástrojů na práci s PDF dokumenty se věnují také české firmy, konkrétně například Software602. Aplikace Print2PDF umožňuje vytváření PDF dokumentů z libovolné, tisk podporující aplikace ve Windows. V programu nechybí možnosti zabezpečení a podrobného nastavení kvality a dalších vlastností vytvářených PDF dokumentů, podpora elektronického podpisu nebo funkce pro slučování více PDF dokumentů do jednoho. Pro nejčastější typy standardně vytvářených dokumentů si navíc můžete vytvořit uživatelské profily nastavení. Díky českému uživatelskému rozhraní je mezi uživateli populární i aplikace pdfFactory. S tímto nástrojem můžete rovněž vytvářet PDF soubory z libovolného programu podporujícího tisk. Mezi možnostmi pdfFactory najdete především nastavení kvality (a tím i velikosti) výsledného PDF dokumentu, zabezpečení dokumentů proti neoprávněnému otevírání či změnám, přesouvání stránek dokumentů nebo slučování více PDF souborů do jednoho.